

FOAIE LITERARĂ

Pentru redacție responsabilă :

LUCREȚIA RUDOW-SUCIU.

Apare o dată pe săptămână (Duminica).

PREȚIUL:

Pe un an 4 fl.

Pe jumătate de an 2 fl.

Pe un pëtrar de an 1 fl.

Pentru România și
străinătate 14 frc.

Editor și proprietar:

Dr. W. RUDOW.

Logodnica contelui Stuart.

— Povestire din viața Românilor bihoreni. —

De L. Rudow-Suciu.

(Urmare).

Soarele era pe asfințite când auzi strigăte cari părea că vin din partea stângă. Se sculă, privi din fereastra deschisă și văzu înaintea sa munții Tatrei, aurite de razele soarelui. Din toate ferestrele priviau alți călători admirând și lămurindu-și priveliștea măreață. El privi asemenea aproape o oară până ce înoptă și răcoarea-l făcu să închidă fereastra.

Apoi se culcă și la urma urmelor adormi. Să trezi numai atunci, când conductorul care nu lăsase pe nimeni să între, îl deșteptă cu cuvintele: „Suntem în Pesta. Doriți să îmbucați ceva?”

Stuart răspunsă că da, omul luă geamantanul și-l dusă în sala de mâncare. După ce Stuart se așeză, el întrebă: „Să vă aduc biletul la Orade?”

Stuart îi date bani și după ce-și comandă de mâncare, începu a mânca cu destulă poftă, căci de dimineață încoace nu mâncasă nimic.

În curând se întoarsă conductorul, pusă biletul și banii pe masă, florinul pe care i-l dete Stuart, în buzunar și observă: „Dacă permiteți voi rămânea să vă port geamantanul la tren.”

Stuart numai dete din cap și-i urmă după ce mâncasă. La tren conductorul vorbi cu altul care dete din umeri și Stuart auzi apropiindu-se: „În clasa adoua nici un cupeu nu mai este gol, poftiți aici în cea dintei!”

Stuart, în starea sa sufletească nu se mai lăsă pofțit, întră, și după ce-și arătasă mulțumirea și față cu îngerul păzitor cel nou, trenul plecă.

Întărit prin somn și prin mâncare el se simți mai bine și privi la Pesta și dealurile Budei dincolo de Dunăre cari în lumina lunii oferiau o priveliște feerică.

Dar în curând chipul frumos dispăru, apoi și dealurile lângă rîu și trenul străbătea acum țara de jos. Limba maghiară care pân' aici abia se auzise, începu a predomini și lui i-se părea de câte ori o auzia că se rătoarnă un car cu lemne, atât de dulce-i suna.

El privi pe pusta întinsă ca o masă și care totuș ofere ochiului atent atâte farmece, precum a dovedit-o Lenau. Gîndind la poetul de predilecție a Betei, el simți stîrbindu-se de nou îndoielile chinuitoare. Deja se vedeau zorile zilei, lumina creștea tot mai mult, acum răsări soarele, încet încet un minut urma celuilalt; însfîrșit se văzură în zarea albastră munții Bihorului, înspre cari sufletul lui și-întinse aripile dorului. Nu după mult timp se arătară dealurile pe lângă Orade; încă câteva minute, și trenul întră în stație.

Stuart care cu geamantanul în mână stătuse nerăbdător la fereastra din dreapta, grabi prin zidire, la ușa căreia erau înșirate căruțele. Să aruncă în o birjă și strigă: „La Vulturul negru, Iute!” și caii o luară la fugă.

În otel unde-și pusese calul, porunci că acesta să fie îndată înșeuat, plăti socoteala și întră în chilie, unde află două servitoare cari tocmai sfîrșisără a o curăți.

„Contele Stuart!” strigă una, și și cealaltă-l privi foarte mirată. El se apropiă și întrebă: „De unde mă cunoști? Ce-i?”

„Măria ta ați trecut pe aici, e abia o săptămână, și ieri. . .”

„Ce s'a întemplat? Vorbește, iute!” insistă el când fata-și curmă vorba.

„Ieri l-au chemat pe doctorul Klein, medicul pentru femeii cel mai vestit de aici, la logodnica Măriei tale.”

„Când și cum? S'a întors deja?” întrebă Stuart îngrăbă.

„Pecât știu eu, încă nu s-a întors. Ieri după prânz dl dr își sorbi aici cafeaua ca de obicei, când un român călare trecu în ruptul capului, apoi îndată se întoarsă și dete chelnerului o scrisoare pentru doctor. Acesta citi, strigă sărind depe scaun: O trăsură cu patru cai, iute! dete semn unui chelner și alergă cu capul gol acasă, aici în apropiere. Întregă casa se mișcă, eșirăm și noi din cuhnie, fiind curioase, căci dl doctor e totdeauna foarte liniștit, și chelnerul ne povesti celea întâmplătoare, arătându-ne scrisoarea ce rămăsese pe masă.

„Ce era scris într' înșă?” întrebă Stuart fără voie apucând brațul fetei.

„Pecât țin minte, medicii de acolo nu mai știaū ce să facă și-l rugaū pe dr. Klein să vie îndată.”

„Unde-i chelnerul? Poate mai are scrisoarea?”

„Cred că da.”

„Apoi chiamă-l!”

Fata eși în grabă și se întoarsă iute cu chelnerul care sosi scotocind prin buzunarele zeghei ce o purta în mână.

„Aici Maria ta!” zise el scoțând o hârtie mototită.

Stuart o luă și citi: 29. mai.

Fiica popii, logodnica contelui Stuart dela răsărit de soare încoace e greu bolnavă. Apoi urmară niște cuvinte latine, din cari Stuart înțelese și mai mult și la fine: Noi nu mai știm ce să facem și vă rugăm în numele părinților să veniți îndată călare sau în trăsură cu patru cai.

„Deci asta s'a întâmplat la trei oare?” întrebă el.

Fata dete din cap și urmă: „Dl doctor se întoarsă cu o lăduță grea, o pusă lângă sine în trăsura care stătu gata și plecă în goana cailor. Sărmana de ea!”

„Cunoști pe logodnica mea?” întrebă Stuart în speranța că poate va auzi amănunte, dar fata răspunsă numai: „Cine în Bihor nu cunoaște dela Paști încoace pe logodnica dvoastre?”

Desamăgit el se întoarse și văzu că servitorul aduce calul. Aruncă fetei și chelnerului un bacșiș, încălică și porni, prin oraș numai în trap, dar îndată ce eși lăsă calului drum liber încât sbură ca o săgeată.

De aceea deci Beta fusese atât de desperată când el plecă! De sigur ea deja presimțise ceea ce era să se întâmple și numai de aceea tăcuse ca să nu-i pricinuiască lui griji deșerte! Cum o va afla? Cel puțin s'a făcut tot ce era cu puțință, să mîngăia el.

Până la baia Felix el galopă necontentit, numai valea dincolo lăsă s'o suie calul în trap, suișul cel rîpos numai în pas. Pe culmea dealului îl împintenă de nou, ga opă și mila a doua și a treia, apoi însă calul oboisit, abia o mai dusă într'un trepezior. El privia la ceasornic și văzu că abia o oară trecuse decând plecăsă.

Încă o jumătate de oară, și el văzu Valea mare înaintea sa. Din nou își împintenă calul fără milă până

ce-și iuți pașii, și mormăia amărit: Și dacă amândoi vom rămânea pe drum, ce pagubă?

La marginea satului îi veni în cale o fetiță; el voi s'o întrebe, dar îndată ce văzu că el își înfrînă calul, ea luă câmpii. Descurajat prin aceasta el nici nu mai întrebă pe oameni cari stăteau pe uliță, ci grăbi într' una la casa parochială.

Ajuns la poartă, se dete jos, aruncă frêul peste cleanță și alergă prin cuhnia, din care eși preuteasa cu ochi înroșiți de plâns, în chilia spre stradă.

Aici zăcea Beta, albă ca haina ei, la cap două luminări aprinse, cu crucea pe piept, împresurată de muieri bocitoare. Totdeauna întră preotul cu medicii, Stuart însă le făcu numai un semn, și atât de mare era sublimitatea durerii ce se reoglinzia pe fața lui încât bărbații se deteră înapoi și bocitoarele eșiră amuțind. El îngenunchiă înaintea patului puindu-și fruntea arzătoare pe mâna rece a iubitei, făr' a zice un cuvânt, numai gemând dureros din adêncul inimii, pecând lacrimile îi curgeau șiroaie peste obraz.

Așa zacu el timp mai îndelungat, uitând toate împrejurul lui, până ce Gale întră, îmbrăcat în haine preotești, luă crucea dela pieptul moartei, o sărută și o întinse ginerelui. El o strinse la buze și Gale începu tutuindu-l pentru întâia dată: „Fiule, eu nu te-aș tulbura, dar medicul din Orade zice că aici nu mai poate ajuta nimic, acasă însă l-așteaptă alții pe cari poate va putea să-i vindece. A rămas până acuma numai ca să vorbiască cu tine dacă o ai dori.”

Stuart se sculă și răspunsă: „Rog pe domni să intre.”

Tustrei veniră, îi întinsă mâna și Klein începu: „Lucrul stă așa precum a zis dl Gale. Am sosit ieri după cinci oare și voiam să mă apuc îndată de operațiune, deși în cazul foarte complicat nu puteam da nici o garanță despre succesul ei. Bolnava voi să scape cu ori ce preț de durerile grozave, și de aceea s'au învoit și părinții. Dar pecând încă eram ocupat cu pregătirile de lipsă, a urmat sângerarea nenorocită în urma căreia bolnava după puține minute muri, pela cinci și jumătate. Pentru a înlătura ori ce îndoială ca noi nu purtăm nici o vină, suntem gata a deschide corpul moartei, dacă doriți chiar în prezența unui medic de tribunal ca să știm cauza adevărată a morții.”

Vorbitorul îi aruncă lui Stuart o privire întrebătoare; el însă dete din cap, căci ideea să vadă trupul Betei sfâșiat, îl umplu cu groază, și răspunsă: „De ce? nu e de nici un folos. Vă cred bucurosi că ați făcut toate ce au fost cu puțință și vă mulțumesc deocamdată.”

„Vă mai pot spune că cuvântul ei din urmă ce se putea înțelege, era Carol.”

Stuart dete din cap îngândurat și medicul încheiă: „Apoi veți permite să-mi iau rămas bun exprimându-vă condolența cea mai călduroasă.”

(Finea va urma.)

EA :

*În inimă cuprinde o lume de plăceri
Și lumea toată-și află în lumea ei noroc;
Eu, unic, ce fac parte din lume, când cerc loc
În inima ei, aflu isvor de-adânci dureri...*

VIRTUȚILE CREȘTINEȘTI.

*Credință adevărată,
Dă ești cu fundamânt,
Putere să te-abată
Nu este pe pământ.*

*Nedejde, scump tesaur,
În suflet de te-așezi,
Dăpuni cumuni de laur . . .
Gândiri înseninezi.*

*Iubire creștinească,
Schintee, foc divin,
Din inimă-omenească
Tu-alungi ori-ce suspin.*

*Când toate împreună
În suflet colindați :
Al vostru glas resună
Și moartea alungați.*

*Remâneți dar' la mine,
În veci nu vă alung,
Cu voi atât de bine
Mă simt! când nu-mi ajung*

*Puteri, ca să 'nving greul,
Ce-apasă traiul meu . . .
Prin voi să 'nalță eul,
Că 'n voi e — Dumnezeu.*

Gavril Bodnariu.

După conferință.

(Reminiscente proaspete și autentice.)

Suntem în „odaia de recepțiune“ a dnului protopop. Conferința a trecut. Toți cei prezenți la conferință erau și la dnul protopop de față. Acum aveam se încoronăm opera culturală săvârșită la conferință. Aci era ca să iau dela început : persoana oficioasă, domnul comisar conzistorial și veritabilul lugojan dr B . . . Statură mijlocie binefacută, chiar robustă, puțin serios, față oacheșă, plină ; ochi negrii, mobili, ceva misterioși și totuși prietenești ; frunte naltă și netedă ; păr scurt dat în sus cu puțină îngrijire ; mustața subțire îmbinată în barbă scurtă și neagră. Îi place se fumeze mult și-și tocmește vesta încontinuu pe pânțelele periferic. Șede liniștit pe canapea la un capăt și cu mulțumire (internă și esternă) slobozește bulgări sulegeți din o sugaretă. Lângă el, răzimat de canapea, stă adiutantul său benevol, preot (nereverendat) și candidat de profesor de cant (se-mi ierte indiscreția) la institutul teologic și pedagogic ai diezei noastre, cult și foarte plăcut dl O La celalt capăt în o stare de dulce far niente șede al doilea personajiu festiv și oaspe (neoficios), vecinicul preocupat de afaceri și — de favoritele-î groase și puternice, — genialul și „destoinicul financiar diecezan“ (vorba oratorului festiv) domnul B . . . În mijloc al treilea onorațior activul notar, secretar general al reuniunii, comisar scolar etc. etc. . . și vecinicul orator festiv care la toate întrunirile didactice e prezent din întemplantare (premeditată) dl M . . . E ocupat de vecinul seu, de mustetele sale (pentru care are o mare slăbiciune) și de ochilarii sei cari neobosit îi pipăie și-i tocmește pe nasul bineformat. Își dă aer de savant și pedagog de obârșie. La orice eventualitate poate debuta cu o porție de oratorie. Domnul casei (abia în șirul al patruilea ; se-mi scuze abaterea dela ordine) făptura mijlocie cam delicată, cap de știință, prezentare de adevărat duhovnic ; ochi mișcători plini de bunătate (permanentă și nefalsificată), vorbire pururea de catedră. — În șir de semicerc (neregulat) pelângă masă sunt postați credincioșii gregari ai luminării poporului. Unii șed pe scaune, ear alții pe extremitățile cele mai inferioare și prosaice, — pe picioare.

Unii discută, alții fumează, toți beau. Grosul dascălimei comentează ospitalitatea dlui protopop. Strânși gramadă, curiosi, cu frunțile încrețite, clipiri viclene și intrigante fiecare voește se-și valideze opinia, de cea mai competentă. Unii : că taica prota voește se ne cucerească, alții : că a avut recoaltă bună, ear alții (cei mai reutăcioși) că voește să revanșeze ospitalitatea dascălească cu ocaziunea examenelor, investigațiilor și inspecțiilor. Eu protestam în internul meu îndignat asupra părerii acestora (fiind burlac, nendreptățit la revans).

Dl comisar e interviat din mai multe părți. Clipește diplomatic și cu bunăvoință de superior dă deslușiri, completări și îndigări. Dl casei e ocupat în permanență cu umplerea păharelor și cu o sugaretă (fabricație proprie : „club“ și „purzician“) ear dascălul se uită pofitor la păharele cu nectarul musant al lui Gambrinus.

„Poftiți domnilor . . . goliți păharele . . .“ glăsuște gazda casei scuturând cenușa de pe vârful sugaretei și narmându-se cu un păhar (din fatală întemplantare, mai mare). Masa populată de păhare pline și sticle goale, e așezată din toate părțile și o dușină și jumătate de gătlejuri deșertară o cantitate respectabilă de suc musant

gambrinian. Doauē păhare rămân neatinse, domniū de pe canapea rămân nemișcați eșecționând pe dl comisar care observă o neștirbită solidaritate cu ceilalți. (Unii afirmău că din considerațiuni de tact, alții: din motive stomacale, eu eram neutral).

Dl gazdă al casei opinează că dnl B... și M... îi desconfidă ospitalitatea (păharele restante erau a dnelor). Cel dintâi zimbește mulțumit. își adiază cu drăgălașie, mustața și discută mai departe cu vecinul, iar acesta ascultă încordat, ochește grăbit prin ochilari, face obiecțiuni și aproabă.

În odaia de laturi — cancelaria protopopească străformată în salon de mâncare, — doamna casei aranjază locurile și întinde masa. Aburii aromatici strēbat pân' la noi și ne gâdilesc nasul.

„Se poftiți dlor la masă“... e vocea doamnei care cu grație ne îmbie în salonul improvizat de mâncare.

Ne-am așezat la masă. În frunte dl comisar, la dreapta și la stânga doauē cuconițe (colege) apoi pe de laturi în șir paralel dnl B... M... aditantul O... dnl casei, lângă acesta (oarbă distincțiune) umilit subsemnatul față în față cu cântărețul festiv supranumit și Lewi (pentru figura-i tipică) și ceilalți până 'n fine. Un coleg ce suferia de scărpinare de limbă riscă observarea că eu constituiesc punctul de trecere dela casa (voia să zică doară masă) de sus la casa de jos (dar aceasta n'a alterat modestia mea).

S'a început masa (voiam se zice prânzul). Zângănitul ascuțit al furcuțelor, cuțitelor, al tăierelor, îmbieri stereotipe: „mai ia-ți... poftesteșe mai scoate-ți“... în colo nici un interes față de ceilalți.

Suntem la păharul prim.

— „Domnilor conmeseni...“

— „S'auzim... s'auzim...!“

Se ridică eroul zilei comisariul consist. dr B. Servieta depusă pe masă la stânga, cu mâna dreaptă pe păhar.

„Ne-am adunat aici la masa unuī dintre rarii bărbați...“

Era introducerea.

... „care, — după cum m'am convins, — să bucură de sincera, nefătărita stimă a acelor cari au mândria a-l numi capul, conducătorul lor, care cu neobosită și serioasă stăruință lucră la ridicarea învețământului din acest tract pe un pedestal...“

Vorbele-i curgeau liber, fluent, vocea-i era lipsită de schimonosiri gesticulare și oratorice, și te cuceria. Cum îl priviam, îmi venia în minte: „nu-i om ca românul, nu-i român ca bănațanul, bănațan ca lugoșanul și lugoșan ca — dl B...“ M'am trezit numai la finea tostului:

„Se trăiască gazda casei...“

Vifor asurzitor de să traiască, păharele se ciocnesc (fără vr'un accident prevăzut sau neprevăzut) și fiecare și reocupă locul. Tostantul observă că șirul vorbirilor e deschis până când nu va vorbi vr'o amabilă damă, căci zicea dluī: (se-mi ferte indiscreția) cuvântul din urmă 'l au femeile totdeauna.

„S'auzim... s'auzim!“

Se ridică cu gravitate (de prisnel) vecinic actualul și „neobositul orator ocașional și festiv“. Incepe cu vervă potențată o introducere scurtă și improvizată (studiată bine acasă sau în hotel) și cu o scăpărare bengalică de idei ne pregătește atențiunea asupra înălțării personale a „Kleeblatt“-ului societății.

Se face tăcere, atențiunea se încoardă, păharele se umplu din nou. Incepe cu persoana întâi a „trifoiului“.

„... să ținem de o fericită întâmplare, de o rară distincție că preastimatul, simpaticul, și drăgălașul nostru domn doctor...“

„Oare și dnele dascălițe zic acemenea?“ l-întrerupse dl comisar. Oratorul și-a pierdut firul... ilaritate colosală între ascultători. Se încep comentarele. Toți-și de părere că dnele dascălițe ar vota oratorului încredere. Dl B... suce cu delicateță mustața și însinue vot separat: „dl dr e om drăgălaș dar... prea gras“.

Oratorul tușește în sec. Se face liniște. Toți fac o față serioasă, cei mai mulți clipesc discret la păhare, ear oratorul continuă:

„... s'a coborât între noi, se-și petreacă în mijlocul nostru, se ne... lumineze...“

O mică poticneală. În casa de jos se produce murmur de neîncredere și nemulțumire.

„... se-și comunice ideile, principiile, să ne îmbunătățască, să ne ușureze opera noastră pe terenul...“

Avântul stagnează, însuflețirea diminuează, cei mai mulți sunt indiferenți... oratorul trece la a doua și a treia „foaie“ și cu o încercare extremă de însuflețire face încheerea:

„... cred că întrunesc dorința comună când imi ridic păharul întru... întreita senătate...“

Toți se scoală, prind păharele, sala bubue.

„Se trăiască simpaticul dnl doctor B... care...“

„Traiască... traiaască...!“

„Se traiască acel valoros bărbat care neîntreput se înterează... ne poartă... interesul cel mai sincer...“

Nerăbdare la extrem, păharele tremură...

„care e îngrijit de bunăstarea și ridicarea în special a dascălimei diecesane; trăiască dl B...“

„Traiașcă... trăiașcă...!“

Se traiască dl casei a căriu ospitalitate ne a întrunit...“

„Trăiașcă!“

Incep comentările îndatinate.

Capul mesei: „Nu voesc se totez ca să nu-mi contrazic...“

O voce din public (cel cu scărpinare de limbă): „dar n'a vorbit nici o damă...“ (cuvântul din urmă.)

... dar trebuie se constatez că a ramas neamintită a patra roată (ce săritură! dela trifoi la roată) dela carul învețământului..., acela care cu trecutul și prezentul a contribuit și contribuie în mare măsură la opera grandioasă a culturii...“

Dispoziția societății se alterează în mod evident...

„... beau întru senătatea antevorbitorului...“

„Să trăiașcă!“

Păharele și-au început misiunea, liniștea se restabilește și cântărețul festiv și neobosit începe o doină, ear noi refrenăm:

„Lina, cătalină
Floare din grădina“

Voacca-i sună dulce elastic — ad infinitum. Domnul comisar opinează că cânta ușor și neforțat și relevează aceasta ca o rară însușire, ear noi simțam că întră la inimă.

Timpul e înaintat. Eroul zilei spune vorbirea de încheere:

Fîindcă amabilele dame nici decum nu voesc se-și folosască dreptul indiscutabil (din ambiție sau lipsă de curăgiu, nota mea) îmi permit cred în numele tuturor a

adresa obligatele și cordialele mulțumite doamnei ospitante (Se traiască) . . . care prin amabilitatea și delicatețea nefalsificată ne-a făcut timpul atât de plăcut și ne-a lăsat în inimă scumpe și drăgalașe amintiri, ridică până . . .

„Se trăiască . . . tră a a iască . . . !“

Oratorul își trage vesta pe pânțele mulțumit de succes. Se scoală cu gravitate și dă mâna pe rând cu fiecare :

„Se fie de bine . . . se fie de bine . . . !“

Ciacova.

P. Bandu Delaobad.

La Vatră.

Stimată Doamnă!

Nu-mi aduc bine aminte — vor fi vreo 8—10. ani — decând Iancu Brătean, în calitatea sa de primministru, a exclamat în camera României! — „*Ni trebuie Transilvania, dar fără Transilvaneni!*“ — — —

Eminentul bărbat de stat negreșit se va fi lăsat răpit de volbura animosităților — sbiciuite adeseori în regatul României, asemenea valurilor mării de orcan — pe când a pronunțat această sentință, din ori-ce punct de privire detestabilă, iar după o noapte de răpaos, după un somn liniștit îi va fi părut rău de ceea ce a zis, întocmai cum se jăluia că-i pare rău că a fost nedrept față de Cuza, Domnitorul României, și că s'a încrezut în cuvântul de onoare a lui Strussberg.

Trebue să fi subversat totuși motive psihologice, în consecința cărora să-i se fi infiltrat în suflet o ură atât de nedumerită față de noi cești din coace de Carpați; trebue c'aceasta sămânță a urei sale să fi prins — încă mult înainte de verdict — în inima sa adânci nădăcini, pentru ca să poată da așa pe neașteptate fructe atât de amare; trebue cu alte cuvinte să fi fost dânsul adânc cătrănit pentru a aluneca atât de pieziș pe ghiața obstrucționismului național.

Și-ntru adevăr a și avut de ce să fie.

Regretatul nu cunoștea Români transilvaneni, numai după chipul și asemănarea celor refugiați în România liberă, iar dintr'aceștia se fac mulți, durere foarte mulți, nedemni de încrederea pusă într'ânșii.

* * *

Chipul lui Tițian e frumos numai așa dacă-l privești din îndepărtare. Privit mai d'aproape te respinge.

Așa, suntem și noi Români cei oropsiți, „cei mititei pe terenul publicistic“ de din coace de Carpați cu România liberă.

Dacă o priim d'aici de la noi, vedem într'ansa intruparea visurilor noastre, o zână mitologică, cu făclia luminii în dreapta și cu paloșul dreptății în stînga, care ar avea menirea d'a ni lumina calea către viitorul mai îndepărtat, d'a frânge lanțurile robiei de pe picioarele noastre, d'a sterge sudorile de sânge de pe fruntea noastră și lacrimile durerii din ochii nostri. — — —

Un tiner d'ai nostri sărută pământul României înainte d'a călca pe el.

Sărmanul de el caută mai apoi mereu după idealul visurilor lui din copilărie, dar în locul zinei mitologice dă de o figură de lut, alcătuită din întocminile sociale ale fraților nostri.

Și ce smârdă, ce respingătoare e această figură!

Întâlnindu-mă în Sibiu acum sunt cinci ani cu un prieten, Dr H. medic la un stabiliment de băi din Ger-

mania, mi se vaiera că vine din România, unde ar fi preferat să nu fi fost nici odată, pentru a nu-și pierde idealul privit atât de frumos din îndepărtare, pentru a nu deveni desilusionat.

Ce e mai logic, mai natural decî, decât că ajungând un asemenea tiner în val-virtejul mediului social al fraților nostri de dincolo, se va adapta acestuia?

Desilusionat odată tinerul nostru, devine mai — ramolit — decât un ciocoi din Moldova, mai oriental decât un fanariot din Muntenia.

Nu te poți nici de dânsul mai mult apropia, ca de un boier. Are alte credințe, alte obiceiuri „monșerul“ dela acest timp; trecut ca printr'o metamorfosă îl cuprinde și pe dânsul „plictiseala“ o boală contagioasă de carea sufer în deosebii boerii nostri dincolo de Carpați.

Totul va fi d'aci înainte și pentru dânsul ca pentru ceilalți, o speculă, o negustorie.

Cine dă mai mult? — Incepe prin a-și vinde conștiința politică, mai apoi speculează cu conjuncturile căsniciei și gospodăriei sale și așa mai departe; și e caracteristică că la concursul manoperelor d'asemenea natură, de regulă transilvaneanul capătă premiul, întrecând chiar și prin licitația pe consăngenii săi indigeni, dela cari și-a contractat vițiul, dar pe cari îi întrece în viclenia.

Transilvaneanul X. de pildă în calitatea sa de agent secret e trimis de guvernul român, într'o misiune delicată la Pesta. Ajuns aici primește o contramisiune și mai delicată din partea guvernului maghiar la București. Mai la urmă fiind prins cu mâța'n sac e silit să fugă din România, căci altfel ajungea la ocne.

Y. face pe agentul cauzei naționale. I-se încred sumele colectate în România pentru a le administra la locul destinațiunii lor. Avere n'are, dar acest mic „cusur“ nu-l împiedică d'a nu-si ținea doae metrese, una blondă, alta brună și d'a nu se presenta cu aceste pe la stabilimentele de băi din România și prin cele dintâi oteluri din București. Z. poartă coroana de martir într'o cauză românească d'a doaua mână. Nu se simte însă prin aceasta de fel jenat d'a nu face negustorie cu fete perdate din România, pe piața din Paris.

Toate aceste creaturi mârșave și altele de calibrul acestora sunt vii, se adăpostesc în sinul mamei națiuni, și în aceeaș măsură s'arădică pe scara norocului în carea să coboară pe treptele demoralizațiunii.

Iată stimabila mea Doamnă materialul din carele fie ertatul Iancu Brăteanu, și-a format convingerea asupra Românilor de dincoace de Carpați.

Dacă I. Brăteanu ne cerceta însă la noi acasă și ar fi stat cu noi pe lângă vatra noastră de vorbă, în curând ar fi primit convingerea că elementul al Românilor de dincoace de Carpați e mult mai compact, mult mai puternic decât acel ce actualminte se află în regatul României, și nu ar fi enunțat o sentință atât de monstruoasă ca cea de sus. Dar Brăteanu n'a descălecat în Dacia orî lazigia de odinioară decât o singură dată, în luna Iunie la anul 1866. Într'un otel din Temișoara, în trecerea sa de la Viena, cu care ocaziune a avut o convorbire de o oră cu Pavel Eminescu fratele cel mai mare al poetului Mihaiu Eminescu, carele desertase dintră prinșonierii rusești deportați în Siberia pentru reșcoala din Lemberg, și să adăpostea p'acea vreme la o venerabilă matronă română din acea localitate. Nici această conversație a marelui bărbat de stat n'a fost decât de un caracter pur familiar.

*

Noi, Românii de pretutindeni tindem la unitate culturală. Nu putem însă a ni ajunge țența fără unitate de sentimente, carea iarăși supusează stimă, respect și dragoste reciprocă.

Dar a ne stiua, a ne iubi reciproc nu putem mai nainte de a ne cunoaște.

De ce dar nu vin Românii din România liberă la noi, de ce nu ne cercetează din când în când pentru a ne cunoaște mai d'aproape?!

De ce trebuie să cerșim cu pălăria'n mână după sfărmaș din literatura lor bogată — după chipul dlui I. Vulcan — dorind a ne încălzi la șoaptele lor tainice și-a ne lumina la razele științei lor?!

De ce?!

Pentru că marea majoritate a clasei lor superioare e de rea credință și *nu vrea* în realitate să aibă nimic comun cu noi.

Acest „nu vrea” își are motivul său pe care-l voiți desfășura cu altă ocaziune. Ajunge d'ocamdată a constata că *nu vrea*. Acest îndărătnic „nu vrea” se manifestă de altminterlea nu numai în clasa oamenilor de rea credință din regatul României, ci în întreaga societate de acolo, fiind clasa dirigență, a actualității, maiorisată de oameni de rea credință.

Nu-i vorba, de ochii lumii se învoesc și aceștia la înăugurarea unor dispozițiuni paliative, cari ar avea să ușureze apropierea noastră unii de alții, dar aceste sunt — după chipul articolului de lege pentru naționalități, din colecțiunea legilor ungurești, — bune numai pentru *pretest*. Un articol de lege constitutivă făcând deosebire întră străinii și Românii cari veniți din alte țări se stabilesc în România, dispune pentru cei dintău condițiuni mult mai grele și o durată de 10 ani, cât timp trebuie să petreacă în țară, mai nainte de a putea căpăta dreptul de cetățenie, va să zică mai nainte d'a putea fi naturalizați ori împământeniți, iar pentru Români ajunge a dovedi că sunt Români, pentru a fi numai de cât *recunoscuți* de atari.

Cu toate acestea frații Achimeșci de bastină din Lugoj de pildă, d'abea după *douezeci de ani* au fost *recunoscuți*, deși frații Achimeșci sunt niște persoane respectabile, cari s'au căsătorit cu femei din localitatea Bucureștilor, au pus temeliea unor familii solide și au încărunțit în serviciul statului ca amployați la drumurile de fer secțiunea I.

România dispune — har Domnului — de o mulțime de institute culturale, parte fundate de filantropi, parte de ale statului.

Statistica ni arată câți dintră ai noștri se adăpostesc în aceste institute.

Atăți, câți corbi albi să află întră cei negri.

În coloanele foaiei ce binevoiti a redigă a avut d' asemenea loc o publicațiune în virtutea căreia să primesc prin concurs 15 fetițe pe an. scol. 1897--98. în institutul oteteleşanu.

Nu pot fi însă *admise decât* acele cari au *pregătirea scoalelor primare din România*. O condițiune căreia fetițele noastre nu pot corespunde, neputând avea această pregătire.

Limba magiară, pe carea copilașii noștri sunt siliți s'o învețe în scoalele primare, să apasă și de altfel ca o peatră de moară asupra gândirii lor, astfel că în aceasta vrăstă numai pot concura cu cei din România, a căror pregătire a ajuns a fi mai intensivă și mai corespunzătoare recerințelor timpului și spiritului modern.

Iată dar că frații noștri ce ni întind a ni da c'o mână ni iau cu altă.

Să poate, îmi vor reflecta la acest loc, că acele institute sunt făcute de dânsii și pentru dânsii, la a căror înființare noi nu am contribuit cu nimic. *Dor chiar acest zid petrificat dintră noi și voi trebuie sfărâmat.*

Nici reamintirea regretatului Oteteleşanu precum nici Dl Calinderu, Academia ori regele Carol I. nu aparțin numai României, ci *sunt al întregului neam românesc.*

Ale tale dintru ale tale!

Care om de bună credință va susține că nu așa ar trebui să fie?

Ei atunci pentru ce nu-i așa?! —

I. Pentru că răportul dintre noi și voi nu e încă pe deplin stabilit.

II. Pentru că caracterul nostru social nu e cristalizat.

III. Pentru că clitei sociale din România îi e mai aproape Parisul decât Sibiul. In sfârșit:

IV. Pentru că tinerilor noștri de din coace, li-e prea bătută calea spre București.

Eu cu toate aceste știu că ori m'am tăiat la un deget dela picior ori dela mână, durerea tot cu crierumi comunică și sufer în întreaga mea ființă, iar pentru a combate aceasta durere, tot eu-l meu trebuie să se îngrijească.

Ori unde s'ar ivi deci bacilii distrugători pe frumosul și tinerul corp al naționalității române, trebuie distruși cu cuib cu tot.

Românismul n'are decât un singur „eu.”

Cât de oropsiți, cât de seraci, cât de mititei să fim pe terenul literaturii noi Românii de din coace de Carpați; cât de restrîns să fie cercul activității noastre actualminte, va sosi totuși în curând timpul de mult dorit când, *dacă Românii din România liberă nu vreau să ne cucerească, îi vom cuceri noi pe dânsii.*

Cuceritori seu cuceriți, noi vom învinge.

O dorință nutrită în delung să îndeplinește.

Dragoste și frație, dela al dtale devotat:

Sibiul, în 10 August n. 1897.

Mitică.

Cronica săptămînei.

Dela noi.

Hymen. Domnul Victor Ternovau s'a logodit cu domnișoara Ioanna Sfurlea din Cehei.

Dl. Gavriil Precup profesor gimnazial în Blaj, cu dșoara Virginia Solomon s'au cununat la 12 august n. a. c. în biserica catedrală din Blaj.

Dl Dr. Nicolau Robu și dșoara Aurelia Candrea s'au cununat la 10 aug. n. a. c. în biserica gr. or. din Cebea.

Felicitările noastre!

*

Știre personală. Il Sa. Dl Nicolae Popea Episcop al diecesei Caransebeș a plecat în 22 iulie v. la Carlbad

*

Sat rip:sit total. Comuna Lunca (com. Teraavei mici) a fost total nimicită de o ploaie torrențială cum nimini nu-și aduce aminte să mai fi văzut vreodată. Părul ce curge prin mijlocul comunei, atât de tare s'a umplut de apa ce curgea de pe coastele dealurilor (comuna e situată între 3 dealuri) încât a ajuns la înălțime de 3—4 metri și a distrus tot ce i-a stat în cale. Oamenii sunt în o stare deplorabilă, i-a cuprins o așa groază,

âncât nici noaptea nu pot dormi, fiind amenințați în toată clipa cu o totală surupare.

*

Exhumarea generalului Doda. Remășițele pământești ale neuitatului *soldat și român Traian Doda*, reposat la $\frac{1}{16}$ iuliu 1895. din cauza că cripta familiară din morminții rom. din Caransebeș se va reedifica în mod solid, în luna trecută (2 aug. n.) au fost scoase și depuse în mod provisoric în o localitate acomodată din cimiter. Totodată au fost scoase și sicriile fratelui său, a maiorului George Doda, a sorei sale Maria și a nepotei Maria Zunea. La acest act au fost de față pe lângă vicecăpitanul orașenesc și medicul orașenesc și sora reposatului Elisa Doda, apoi P. O. D. protopop A. Ghidiu, arhitectul A. Diaconovici, profesorii I. Bălan și Enea Hodoș ș. a.

„Fața generalului era aproape tot așa precum o văzurăm nainte cu doi ani pe catafalc” scrie „Foaia diecesana.” tot acelea trăsuri energice și rezolute, espresia caracterului marelui general Doda, dar a unei energii, căreia nu-i lipsia semnele caracteristice ale nobilității de suflet și a unei bunătăți nemărginite de inimă, o espresie atinsă întrucâtva de întipăriturile suferințelor ultime.“

*

Dr Iosif Kovács renumitul chirurg și profesor universitar la Budapesta a murit în săptămâna trecută, în vârstă de 65 ani. Tot acolo a murit *Alexandru Kozma* fost primprocuror de stat care s'a născut 1826.

*

Românii la desvălirea monumentului din Sighișoara al lui Petőfi. Să zice că la această festivitate au luat parte și câțiva preoți români, îmbrăcați în ornate bisericesti. Trebuie că a fost un tablou foarte drăguț!

*

Tacsa de scrisori mică. De o interesantă invenție scriu foile toate. Să se facă pe viitor ca o cuvertă de epistolă pe care să fie tipărită și marca de 5 cr. să se vindă cu 1 cr. numai! Taina înținătății e aceea că pe marginile cuvertei vor fi tipărite anunțuri (reclame) cari vor aduce ele mai mult venit chiar decât din crucerii cei 5 de scrisoare!

*

Știri mărunte: *La Sătmar* o ceată de țigani au ucis pe un cutare Ioan Boroș, luându-i 700 fl; ucigașii sunt prinși. — În *Szentendre* hoți necunoscuți au furat peste noapte cassa șefului dela gară. — În *Bociar*, (com. Torontal) a trăsmit în cursul unei furtuni de 13 ori; fulgerul a ucis 2 boi dela un car, mănătorul a dispărut fără urmă. — În *Felső-Sajó*, lângă Mișcolț, a explodat într-o pivniță petrolul; proprietarul și un servitor au reamaș morți, 6 înși sunt greu răniți. — La *Cserytelep* s'a întâmplat o ciocnire de trenuri, — mașinistul a fost rănit de moarte, câteva vagoane s'au sfărâmat.

*

Dunărea pustiește De câteva zile fluviul rege creștea neconținut în partea ungară de către Austria, amenințând în toată clipa cu inundări grozave. Și catastrofa nu s'a putut evita. Strigoniul a căzut mai întâiu victimă valorilor cutropitoare. Înspre Sămbăta marelui râu, cu toate măsurile preventive, a trecut zăgăzurile și a inundat părțile expuse ale orașului, cauzând o catastrofă îngrozitoare. Sute de case au ajuns sub apă, multe străzi nu se mai văd, oamenii sînt aruncați în cea mai neagră mizerie, fără adăpost, fără hrană, fără speranță; asemenea în Baja.

*

Stipendii vacante în archidieceasă. *Consistoriul archidieceasă* din Sibiu publică concurs la următoarele stipendii vacante. I. Din fundațiunea Moga un stipendiu de 500 fl. pentru tineri români gr. or. din archidieceasă cari studiază științele juridice sau filozofice. II. Din fundațiunea Francisc Iosif două stipendii de câte 100 fl. și unul de 60 fl. pentru tineri români din archidieceasă, cari studiază și cari sunt lipsiți de mijloace. III. Din fundațiunea Cologea, 2 stipendii de câte 60 fl. și unul de 100 fl. pentru tinerii români din archidieceasă, cari studiază și sunt lipsiți de mijloace. — Cererile sunt a se înainta la Consistoriul archidieceșan până în 31 Aug. n. cu următoarele documente: 1. atestat de la oficiul parochial, că sunt români gr.-ort.; 2. atestat școlar din urmă; 3. atestat că sunt deplin sănătoși; 4. atestat de la primăria comunală despre poziția socială și

starea materială a părinților; 5. eventual alte atestare recoman-dătoare. Aspiranții au a indica locul, unde voese să studieze și studiile, în cari voiesc a se perfecționa

*

Biografia lui Iancu de Iosif Sterca Subuț de Cărpiniș a confiscat-o poliția la Vâlcele.

*

Necrolog. *Victoria Roșca n. Popescu* din Alba-Iulia o venerabilă matronă română, a repausat acolo, la 5 august n. a. c. *Iuliu Cătrușca* avocat în Orșova a repausat în vârstă de 52 ani la Mehadia în urma unui atac de apoplexie.

Zoe Pop n. Zaharie, a murit în Brașov la 6 aug. n.

Dănilă Matheiu preot gr. cat în Habic a repausat acolo în etate de 80 de ani.

The Zugrav paroch gr. cat. în Ubiceni Uricani a repausat, în versta de 33 de ani.

George Bérés paroch gr. cat. în Lătunaș a murit, în etate de 38 ani.

Iuliana Ionescu n. Caracioni a repausat în Semic în etate de 82 ani.

Martin Țiapu vrednicul învățător din Fizeș a repausat acolo în etate de 53 ani.

În veci amintirea lor!

Din România.

Drul Kremnitz s'a îngropat la 4. aug. n. în Sinaia.

Amăsurat meritelor mari cari fericitul și-le a câștigat în pace ca în război, au fost prezenți delegați ai curții, ai guvernului, camerei și senatului, ai facultății de medicină din București și încă mulți alți. Regina însăși îmbrăcată în doliu adînc a întimpinat la stația drumului de fer pe veduvă, amica ei intimă, cu care împreună a scris atâte cărți frumoase, și a dus-o la mănăstire, unde să afla sicriul.

O muțime de telegrame de condolență sosite în Sinaia, atât din România cât și din străinătate arată cât de regretat e și cât de iubit a fost decedatul.

Din străinătate.

Ferdinand, principele Bulgariei a fost la Sinaia, dar l-au primit așa de rece încât a grăbit acasă. Când puse picior pe pământul bulgar, la Ruscuc 6. aug. n. un magazin de praf de pușcă a sărit în aer, ucizînd vr'o 120 oameni, și rănind greș vr'o 170. Primire cum se cade n' ai ce zice!

*

Evenimentul săptămânii e visita părechiei imperiale germane la Petersburg. La 31. iul. n. au sosit, s'au îmbrățoșat și sărutat cu țarul și țarevna, mai târziu amîndoi împărații au spus sus și tare că n'au alt scop decât asigurarea păcii. Apoi Nicolae a arătat lui Wilhelm că el ține nu mai puține cătane decât acela — tot numai de dragul păcii.

Foile neștiind ce vorbesc domni în tre s'aduc tot felul de conjecturi dintre cari va nimeri adevărul aceea care spune că tripla alianța în unire cu Rusia și Franța are de gînd să pună capăt uneltirilor și poftelor nesățioase de cuceriri a Angliei. În sensul acesta s'a esprimat chiar un bărbat de stat al Angliei, că adevăta espansiunea de până acum are să-i urmeze acuma „concentrarea.“

Orî ce va fi, să va adevări de nou vorba lui Orațiu:

Quidquid delirant reges plectuntur Achivi

(Orci prostii fac craii, aș să le plătească popoarele). —

Pe ministrul președinte al Spaniei Carovas, la 8. aug. n. l'a ucis un anarchist cu trei gloanțe de revolver, pentru a răsbuna chinurile cari au avut să le suferă anarhiștii închiși în temniță din cauza atentatului din Barcelona. — Pe ucigător l-au prins îndată, s'a apărut cu revolver, dar n'a nimerit pe nimeni. — Să crede că în curînd va isbucni iarăși o revoluție căci destrăbălarea și corupțiunea clasei de sus, războiul nesfîrșit cu coloniile cari cu orice preț vreau să scape de sub jugul sugrumător au adus poporul la desperare. Asemenea Portughesii se nisuesc să scape de regele lor și să se împreune cu Spania.

Bibliografie.

Seminarul român din Lipsca. A apărut al IV lea raport al vestitului seminar filologic de sub conducerea zelosului profesor Dr. G. Weigand, sub următorul titlu:

„Vierter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache zu Leipzig. Herausgegeben von dem Leiter des Instituts Dr. Gustav Weigand. Leipzig, Joh. Ambrosius Barth. 1897—8, X+336 pag“.

Voluminosul raport cuprinde:

Prefață și raport anual de Dr. Gustav Weigand.

Formarea singularului — de Ernst Bucmeister.

Starea actuală a formării pluralului în limba daco-română de Hermann Thalmann.

Codicele Dimonie de Dr. G. Weigand.

Întrebuințarea lui „pre“ la acuzativ (continuare din anul trecut) de St. Stînghe.

Dialectele de pe Criș și Mureș de Dr. G. Weigand.

A apărut „Lilian“ roman original de Aurelia Păcățian-Rubenescu. Timișoara, Tipografia H. Uhrmann. 1897. Prețul 30 cr.

Acest roman, deși el se ocupă și descrie împrejurările din societatea aristocrată, ne oferă o lectură plăcută. Caracterele diferite, *omenești*, sunt bine zugrăvite, ne arată că Dna Păcățian e o bună observatoare a firei omenești. Cartea se poate procura deadreptul dela Dna A. Păcățian Rubenescu, Nagy-Komlós, cu prețul susespus, adaogându-se și 5 cr. pentru expedarea francată, și se poate procura și dela Redacția noastră. O recomandăm călduros în atenția on. public românesc!

În nrul 16 al foaiei „Internationale Literaturberichte“ din Lipsca a apărut un studiu despre „Vlahuță und Coșbuc“ de W. Rudow.

Ghicitură.

Punând câte-o literă în locul numerilor următoare, rezultă:

	1	2	3	4	nume biblic,
5	3	6	3	2	7 verb din care s'a format un nume al Rusaliilor,
	1	8	1	9	nume biblic,
	10	3	11	12	instrument de muzică,
		2	1	2	adjectiv ce înseamnă ce nu se prea află,
13	4	1	14	13	nume bărbătesc,
		15	1	16	un dubitoc de casă,
13	11	3	16	17	o princesă într' o dramă a lui Schiller,
		5	1	2	o bucată de lemn;
13	6	17	5	13	10 o țară.

Citind inițialele din sus în jos, finalele din jos în sus, primim o zicătoare cunoscută.

Termin de deslegare după trei săptămâni. Să va sorți o carte.

Deslegarea ghicitei din Nr 15 e următoarea poezie:

Și-mi perd privirea 'n largă zare,
Să-i caut gândiri un repaos,
Poveste, mitică îmi pare
Al gândurilor mele chaos;
Fără regaz resar în minte
Icoane dulci din vremi sdrobite,
Și ve privesc așa cu minte
Simițirilor nemai simțite.
Ce spuneți voi? Am suflet rece,
În pept mi-e inima 'mpetrită,
Și ele trec, povestea trece.
E liniște desăvârșită.
Și-atunci privirea-mi se întoarce
La dulcea dragoste de ață.
O lacrimă uitarea-mi stoarce —
Tu lacrimă să nu mai caz!

„De Lucretia Suciu.“

Bine au deșlegat-o doamnele și domnișoarele: Mărioara Cornea m. Popovici din Ciabă, — Otilia Caba din Cheud și Maria Florescu din Dubești. — Domni: George Ciuhand din Roșia. — George Leucuția din Coroiu și Gavril Dudulescu din F.-Giriș.

Premiul l'a câștigat dl George Leucuția din Coroiu.

Deslegarea ghicitei din Nr 14 ne-a sosit ulterior dela Dl Eremia Tahiș din Sângeorgiul român.

On dni cari au obținut premiul binevoiască a ne avisa, prin o cartă poștală, care Nr doresc să 'l espedăm, din „Biblioteca pentru toți!“

Lista

On. Doamne și domni, cari au binevoit a ne sprijini și încuraja, trimițându-ne abonamentul.

(Urmare.)

Pe un an.

Dr Demetriu Radu, episcop, Logoș, — Virgil Crișan, Olmütz, — Maria Dudulescu n. Hotea F. Giriș. M. Florescu.

Pe jumătate de an.

George Fleșariu, Niedersdorf, — George B. Boieriu, Vad, — Pompeiu Codrean, Oradea mare, — Ioan Cioara, Micălaca, — Dr George Popa (†) Arad, — Dr Demetriu Barbu, Peșca, — Valeria Popa, Ternova, Iuliu Groșioresan, Gașa, — Lucretia C. Nicoara, — Ioan Lazariciu, — Ioan Moțiu, Deva, — Sylvia Popovici n. Moga, Talpos, — Augustin Beles, Șimand, Avesalon Tuora, Bêrsa, — Petru Bandu, Obad, — Lucia Dr Cosma, Timișoara, — Voicu Hamșea Lipova, — Mina P. Rozvan n. Herbay, Arad, — Emilian Micu, Ohaba-Sêrbească, — Ioan Roșu, — Sylvia Paleu, — Ana Martinovici, în Biserica Albă, — Olimpia Morariu, — Vasiliu Bunda, Timiș-Cubin, — Dr Ioan Nedelcu, — Dr Alexiu Manguica, — Oravița, — Hortensia Mihail, Orestic, — Aurelia Dr Petric u. Hosszu H.-Dobra — Virginia Doctor, Hașfelău, — Tinca Pap, Cluș, — Veturia Iran, — Dorina Raț, — Alesandrina Aitean, Sibiu, — Rubin Pația, în Alba-Iulia, — Maria Popovici, Arad, — Aurelia Solomon, — Livia Domșa, — Aurelia Băriț, — Elena Bodocean, — Georgina Bucșa, — Virginia Chețau, — Maria Vlăsa, — Sylvania F. Negruț, — Casina Română, Blag, — Nicolai Oociu, Uzdin, — Carolina Pop, Marutlaca, — Petru P. Roșcu, — Aurelia Caba Florescu, Barra, — Dr Nicolae Meier, Seliște — Amalia Popu n. Câmpian, Recea, — Lucretia Poruțin n. Janza, Chernecea, — Ecaterina Popovici n. Băltescu, Aciuva, — Paul Budiu, Brașov, — Teodor Stanca, Groși, — Ioan Vidu, Logoș, — Iuliu Filimon, Csanálos, — Victoria Vicaș, Hidig, — Veronica Muste v. Vicaș, Szilagy-Cseh, — I. Boieru, Viena, — Casina Română, Caransebeș, — Sabina Opra, Visag, — Eutim Blaga, Tu.ca, — Ana Pop, Teuș, — Andrei Medan, Șomeuta mare, — Irina Gerasim, Alba-Iulia, — Alesandru Grama, O. Meddoș, — Luisa Oltean, n. Bogdan, F.-Szöcs, — Iuliana Sest, Zsidovin, — Aurora Ignea, Logoș, — Ioan Balașiu, Buzău, — Petru Conda, Poiana, — Sabina Preda, Topanfâlva, — Soc. „Carmen Sylva“, Graz.

Poșta redacției.

Delaobad. Mulțămim! V'am trimis încă un numer 9!

A. Am primit manuscrisul, vă mulțămim! Va apărea în Nr viitor.

Doarei A. I. în Logoș, M. Florescu, Dubești. Abonamentul a sosit, vă mulțămim!

Dlui V. C. Olmütz. Am primit abonamentul, vă mulțămim! Revista s'a espedat regulat la O. și până acuma.

Dnei A. P. R. în B. Comloș. Am primit ambele scrisori. În săptămâna viitoare primiți răspuns!

Dlui E. la Dreptatea Am primit. Cât de îngrabă primiți răspuns.